

KIELENHUOLTOA KANDINTYÖN TEKIJÖILLE

Kielitoimiston ohjepankista <http://kielitoimistonohjepankki.fi/> löydät ihan kaikki ohjeet kielenhuoltoon.

Tässä muutamia yleisesti toistuvia asioita – katsohan, että nämä ovat kunnossa työssäsi.

Pilkkusäännöt

Selkeät ohjeet ja linkit löydät täältä:

<https://blogs.helsinki.fi/kirjoittajantyokalupakki/pilkku/>

Tässä muutama usein toistuva pilkkuvirhe:

- Sekä–että-ilmauksiin ei tule pilkkua
- ns. irralliset lisät lauseen keskellä erotetaan molemmin puolin pilkulla:

Opettajan työssä tietyt elementit, kuten välituntivalvonnat ja liikuntatunnit, lisäävät luonnostaan fyysistä aktiivisuutta.
- Lauseen alussa olevaa lauseenvastiketta ei eroteta pilkulla:

Pohdittaessa iän ja sukupuolen merkitystä fyysiseen aktiivisuuteen tulee huomioida tutkimusjoukon koko ja rakenne.
- Pilkku laitetaan, kun on kaksi rinnasteista päälausetta, joilla on eri tekijät (tässä eri subjektit eli *metakognitiivinen osaaminen ja lapsi*) ja joiden välissä on rinnastuskonjunktio.

Metakognitiivinen osaaminen alkaa kehittyä esikouluikäisenä, ja kuusivuotiaana lapsi osaa jo vastata.
- Oudot pilkut oudoissa paikoissa: Usein näkee pilkkuja silloinkin, kun niitä ei tarvita. Seuraavissa esimerkeissä ei ole mitään syytä laittaa pilkkua, vaan ne katkaisevat virkkeen turhaan.

Positiivisten uutisten esiintuominen pelkkien ongelmien ja haasteiden sijaan, auttaa rakentamaan luottamussuhteesta vahvemman.

Vuorovaikutteisuus oppimisympäristöissä ja niiden hyödyntämisen kannalta, korostuu opetussuunnitelman perusteissa.

Useimmiten, vuorovaikutuksessa ei ole ongelmia.

Turha tuplapassiivi

Esimerkiksi kotityöt lukeutuivat vapaa-ajan fyysisen aktiivisuuden alle ja saivat niin monta merkintää kuin kotityöt **oltiin** aineistossa mainittu → oli mainittu

Omata

Olla-verbi on parempi ja yksinkertaisempi:

hän omaa hyvät taidot → hänellä on hyvät taidot

Kuten esimerkiksi → **kuten TAI esimerkiksi**

Kuten ja esimerkiksi tarkoittavat yleensä samaa asiaa → riittää vain toinen näistä

Riippuen, johtuen, suhteen, liittyen, koskien

Vältä näitä. Yleensä on olemassa selkeämpi ja yksinkertaisempi tapa.

- Ks. <https://blogs.helsinki.fi/kirjoittajantyokalupakki/lauseenvastike/>

Lauseenvastikkeita ovat muodoltaan myös esimerkiksi seuraavat niin sanotut muoti-ilmaukset: *johtuen, koskien, liittyen, riippuen*. Jos tällaisia ilmauksia käyttää tekstissä paljon, niin tekstin luettavuus saattaa kärsiä. Kannattaa toisinaan miettiä näille ilmauksille vaihtoehtoja.

~~Sekavasta rakenteesta johtuen tekstiä oli vaikea ymmärtää.~~

Tekstiä oli vaikea ymmärtää sekavan rakenteen vuoksi.

~~Seuraavaksi käsitellään johtokunnan ehdotus koskien laitosten yhdistämistä.~~

Seuraavaksi käsitellään johtokunnan ehdotus, joka koskee laitosten yhdistämistä.

Seuraavaksi käsitellään johtokunnan ehdotus laitosten yhdistämisestä.

~~Löysin vain muutamia lehtiartikkeleita aiheeseen liittyen.~~

Löysin vain muutamia aiheeseen liittyviä lehtiartikkeleita.

Löysin vain muutamia aihetta käsitteleviä lehtiartikkeleita.

~~Lukemisinto vaihtelee iästä riippuen.~~

Lukemisinto vaihtelee iän mukaan.

Subjektin ja predikaatin kongruenssi (eli kun subjekti on monikossa, myös predikaatti on monikossa)

Ihmiset kokee tämän harrastuksen parissa... → kokevat

Vapaa-ajalla fyysiseen aktiivisuuteen **vaikutti** eniten liikuntaharrastukset ja ruutuaika. → vaikuttivat (mieti lause toisinpäin: liikuntaharrastukset ja ruutuaika vaikuttivat...)

Yhdysmerkki (lyhyt viiva) yhdistää

- *käsipallo-ottelu*
- *jalka- ja pesäpallo, HDL- ja LDL-arvot*
- *6-vuotiaat (vrt. 6 vuotta)*
- *Sanna-täti, Itä-Suomi-projekti*
- *pro gradu -tutkielma, Kunnossa kaiken ikää -projekti*

Ajatusviiva (pitkä viiva) ”erottaa”, osoittaa ääri- ja raja-arvoja

- *Suomi–Ruotsi-maaottelu*
- *6–8-vuotiaat*
- *1990–2000-luvulla, 3–0-tilanne, 20–25 % (tekstissä mieluummin kirjaimin prosenttia), kohdat 4–7*
- *Saaristo (2005, 14–15)*

Joka- ja mikä -pronominien viittaussuhde

Joka viittaa konkreettisesti edeltävää sanaan:

- *Isä tuli tupaan koivuhalkoja käsissään, jotka hän oli juuri pilkkonut* → isä pilkkoi kätensä
- *Isä tuli tupaan käsissään koivuhalkoja, jotka hän oli juuri pilkkonut* → isä pilkkoi halot

Mikä viittaa koko edeltävään virkkeeseen:

- Koulussa en kokenut yhteistoiminnallisuuden parantavan **omaa tekemistäni, joka** on todennäköisesti johtanut ryhmätöiden yksin tekemiseen. → oma tekeminen johti ryhmätöiden yksin tekemiseen?
- **Koulussa en kokenut yhteistoiminnallisuuden parantavan omaa tekemistäni, mikä** on todennäköisesti johtanut ryhmätöiden yksin tekemiseen. → mikä viittaa nyt oikein koko edeltävään virkkeeseen

Luetteloiden muotoilu:

Ei näin:

Se on jaettu kolmeen osioon: tunnetuki, ryhmän ohjaaminen ja oppimisen ohjaaminen

Vaan joko näin

Se on jaettu kolmeen osioon: tunnetukeen, ryhmän ohjaamiseen ja oppimisen ohjaamiseen

tai näin

Se on jaettu kolmeen osioon, joita ovat tunnetuki, ryhmän ohjaaminen ja oppimisen ohjaaminen